

ELVIS LENIĆ ■ FILMSKI KRITIČAR »GLASA ISTRE«, POKRETAČ BLOGA »TKO GLEDA ZLO NE MISLI«

Najviše me zanimaju inspirirani životom

»Tko gleda zlo ne misli« zasad je blog, a ako bude sreće i financijske pomoći nekih institucija, onda se može razmišljati o proširenju na razinu portala

PULA » Filmski kritičar i redatelj Elvis Lenić prošle je godine pokrenuo blog naziva »Tko gleda zlo ne misli« na kojem redovito i marljivo objavljuje kritike novih filmova, prati aktualna događanja koja promiču filmsku umjetnost u Istri i Hrvatskoj, a ujedno objavljuje i tekstove poput filmskih portreta i eseja. Lenić je filmski kritičar »Glas Istre« od 1996. godine, a suradivao je u filmskom mjesecniku »Hollywood«, kulturnom dvotjedniku »Vijenac«, časopisu Hrvatski filmski ljetopis te na portalu www.filmovi.hr. U razgovoru s Lenićem prvo smo htjeli znati otkud mu ideja o pokretanju filmskog bloga.

– Ideja je nastala uslijed naše medijske kulturne i sveukupne situacije. Filmska kultura nije loše zastupljena u smislu prikazivačke, organizacijske i druge djelatnosti. Na primjer, čak i u Istri imamo nekoliko filmskih festivala. U Puli imamo kino koje sasvim uredno djeluje i ima solidan program za naše uvjete. Imamo i škole filma i tečajeve, i sve to funkcionira, a što se tiče kritičkog praćenja i pisanja o filmu, to se nekako, pomalo gubi.

Sjećajem okolnosti tiskani mediji malo zaostaju i gube dah – kultura i film se pomalo stavljaju na marginu. Zbog svega toga palo mi je na pamet, a nisam prvi, da bi bilo

odlično napraviti mjesto na internetu (za sada blog) gdje bi se pisalo o tim temama i populariziralo i analitički analiziralo filmska ostvarenja.

Internet brzinski grabi naprijed

Što blog sadrži i kako je strukturiran?

– Blog ima nekoliko kategorija u kojima sam nastojao obuhvatiti sve što mi se čini da je prosječnom korisniku bitno. Tu je »Kinorubrika« gdje se rade recenzije aktualnih kinofilmova, zatim DVD i TV-rubrika. Tu je i rubrika »Novosti i događanja« te »Filmski portreti« autora, glumaca, redatelja i snimatelja koji su po nečemu aktualni. Zadnju rubriku sam nazvao »Filmski ogleđ«, gdje se nalaze moja promišljanja i mali eseji o raznim filmskim fenomenima i događajima. To su kategorije koje su dovoljne u ovoj, početnoj fazi.

»Tko gleda zlo ne misli« je za sada blog, a ako bude sreće i financijske pomoći nekih institucija, onda se može razmišljati o proširenju na razinu portala. Sada nam je Kulturistra matična stranica, a poslije bi se mogla napraviti zasebna web stranica – filmski portal koji bi sudjelovao u filmskoj sceni i razvijao se. Blog se puni često – svaki ili svaki drugi dan jer se trudim imati kontinuitet. S obzirom na to da funkcionira

TKO GLEDA ZLO NE MISLI

Blog je pregledan i podijeljen u više kategorija

na prvenstveno volonterskom radu i da smo tek u začecima, smatram da je to dovoljno, ali naravno, cilj je da toga bude više i da se razvije. Današnja tehnologija svakome pruža mogućnost, ali baš zbog konkurencije je teško doći do neke razine prepoznatljivosti i kontinuiteta.

Filmska kritika u novinama i filmska kritika na internetu – koja je razlika?

– Kada sam se počeo baviti filmskom kritikom 90-ih činilo mi se da nema do papira, nema do teksta, nema do čini da, iako ljudi čitaju novine te da su novine bitne, internet brzinski grabi naprijed. Internet nudi veću brzinu reakcije. Na primjer: u kinu je premijera filma i mogu kritiku objaviti već u ponoć, a kada pišete za novine, taj se rok produžuje na drugi dan.

Važnost filmske edukacije

Druga važna stvar je baza podataka koja se povećava. S druge strane, novine dozvoljavaju nešto duže tekstove, dok internet zahtjeva kraću formu – maksimalno dvije kartice. Na internetu možete uvijek ubaciti i foršpan filma o kojem pišete pa i na taj način zainteresirati čitatelja.

Film na televiziji doživio je nenadani procvat ponajviše zbog pokretanja trećeg programa HRT-a. Kako komentirate taj fenomen?

– To je bilo veliko iznenađenje. Sjajno je to što u 19 sati možete početi gledati filmski klasik, a to je prije samo nekoliko mjeseci izgledalo

mirujuću i sveprisutnu temu koju je filmski popratio s iznimnom snagom – bez šminkanja, okolišanja i lažne stilizacije.

Izvanredan mi je i film »Zvijeri južnih divljina«, a sada nam je u kino došao i Tarantino koji mi ipak nije nikada bio najveći favorit zbog različitih svjetonazora. Ti njegovi kolaži inspirirani filmom mi nisu toliko zanimljivi, mene najviše zanimaju filmovi inspirirani životom. Još uvijek nisam vidio Spielbergov »Lincoln« i novi film Kathryn Bigelow pa ne znamo što će nam oni donijeti.

Što se našeg domaćeg filma tiče, događaju se odlične stvari među kojima je i njihova gledanost – uzmimo za primjer film »Sonja i bik« te novi Brešanov film »Svećenikova djeca« – ljudi jednostavno više idu u kina, ali valja napomenuti i da je marketing za te filmove dobro odrađen.

Kontroverze digitalizacije

Kino Valli počinje digitalizaciju svoje opreme – kako gledate na taj fenomen?

– Ja sam nostalgik i, kako bi rekao Scorsese, filmska vrpca i projektor koji šumi su nenadomjestivi. Film je zapaljiv, mogao bi puknuti, treba mijenjati traku u određeno vrijeme – sjetimo se samo filma »Nuovo Cinema Paradiso« – i sada sve to, cijeli jedan kulturni i civilizacijski kontekst nestaje potisnut suvremenom praktičnošću. To jest nužnost, ali meni se, iskreno, ne sviđa. Ta promjena ne ovisi o našim emocijama, nego o čisto ekonomskim kriterijima. Svi su prešli na digitalni format i sada se ne može donkihотовski ustrajati na 35-ici jer veliki broj filmova u distribuciju dolazi u digitalnom formatu. Tu su naravno i iznimke poput filmova »Hobit« ili »Skyfall« koji dolaze na svim mogućim medijima – od vrpce do digitalnog formata.

Digitalizacija filmova smanjila je potrebu za fizičkim medijem na kojem su se filmovi prije pohranjivali – je li povećanje dostupnosti filmova u digitalnom obliku ubilo videoteke? Pogoduje li digitalizacija i piratstvu filmova?

– Postojeće platforme poput MaxTV-a i njemu slične nude ono što su nekada nudile videoteke. Čovjeku je svejedno hoće li 15 kuna potrošiti na film posuđen iz videoteke ili putem jedne od tih platformi. Puno mu je lakše naručiti film dok je uvaljen na kauču. Piratima je

Nostalgik sam i, kako bi rekao Scorsese, filmska vrpca i projektor koji šumi su nenadomjestivi – Elvis Lenić

s digitalizacijom posao olakšan, što smo prvo osjetili kod glazbe, ali to je možda neka vrsta pravde jer su neke korporacije godinama bezobrazno zarađivale. Istina je da sada možeš na internetu naći sve, ali ja ipak volim pričekati da neki filmovi dođu u kino.

Koja su vaša očekivanja od 60. festivala igranog filma u Puli? Što bi se po vama posebnog trebalo napraviti?

– Mislim da ne bi trebalo napraviti ništa posebno. Treba ga korektno organizirati kao što se zadnjih godina festivali i organiziraju, i to je to. No, vidim da je izašao javni natječaj za scenarij otvaranja,

Filmska Pula radi

Kakva je situacija s filmskom produkcijom u Puli i na poluotoku?

– Pohvalno je i što se na našoj pulskoj sceni nešto mota – uskoro ćemo pogledati dokumentarac »Grad izobilja«, što mi se čini kao vrijedan projekt, a snimljen je i akcijski film »Pulska veza«. Tu je i »Život s Gospom« Edija Benčića, ali i dokumentarni film o 20 godina Monte Paradisa. Pula radi. To bi trebao biti poticaj i kreatorima našeg kulturnog proračuna da se možda za filmaše nađe malo više sredstava.

Danas smo u situaciji da smo mi filmaši stiješnjeni u neku scensko-glazbenu djelatnost gdje se u grupu od 20 projekata koji se tiču glazbe, kazališta i performansa ubaci i poneki film kojem se da pet, deset tisuća kuna, i to je to. Mislim da bi trebalo nešto napraviti da se film stavi u posebnu kategoriju. To ne znači da bi za tu kategoriju trebalo izdvojiti veliki budžet, ali minimum pristojnog budžeta bi trebalo imati. Ljudi rade i vrijedilo bi ih poduprijeti. Usporedimo li se s Rijekom koji za film izdvaja oko četiri posto kulturnog proračuna, vidimo da Pula ne odvajava ni jedan cijeli posto.

Dokumentarac o odnosu ljudi i životinja

Što je s vašim filmskim radom, pripremate li neki novi film? – Radim na jednom projektu u suradnji s Dijanom Mladenić koji bi trebao biti dokumentarni i baviti se odnosom ljudi i životinja. Trebao bi biti srednjedugometražni film satkan od tri priče o tri načina odnosa ljudi i životinja. Nismo mislili napraviti omnibus priča, već mozaičnu naraciju.

filmovi

M. ANGELINI

a za takvo nešto prvi put čujem. Mislim da je prava mjera na otvaranju pokazati foršpane filmova, pustiti vatromet i prikazati film. Što se tiče obljetnice, vjerujem da se priprema monografija...

Mislite li da bi bilo nužno organizirati i retrospektivu pobjednika festivala?

– To je jako dugo razdoblje i puno filmova pa bi to bilo bolje organizirati po dekadama, stilskim strujama i tome slično. Pretpostavljam da umjetnički ravnatelj razmišlja o tome... Obljetnica je, u konačnici, kao i svaka druga godina.

Iskreno, imam jednu zamjerku koja se s filmskog festi-

vala može proširiti i na druge kulturne manifestacije u Istri – sve se previše zbraja i oduzima, što je samo po sebi jasno jer se sve mora kvantificirati da bi se opravdalo sredstava koja su dobivena. S druge strane, nikad se ne pitamo što je s utiscima koje je festival ostavio ljudima koji su ga posjetili. Riječ je o stvarima koje su izvan domene racionalnog, a ipak se sve to previše racionalizira. Sva kultura je takva i ne krivim nikoga jer je to začarani krug i kada upadneš u njega, moraš polagati račune i opravdati novac, a to je najlakše brojkama.

Boris VINČEK